

Årsplan for ILOS 2020-2021

Innledning

ILOS' årsplan gir en samlet oversikt over de nye aktivitetene som instituttet vil sette i gang i 2020, flere med virkning inn i 2021. Alle de mange andre aktivitetene som også vil kjennetegne instituttet i 2020, stammer fra tidligere årsplaner eller er pålagt oss av andre instanser.

ILOS' årsplan følger opp årsplaner på nivåene over instituttet: [UiOs årsplan](#) og [HFs årsplan 2020-2021](#). I noen tilfeller omtaler instituttets årsplan eksplisitt hvordan tiltak og føringer fra nivåene over følges opp på instituttnivå. I andre tilfeller utgjør slike føringer den bakenforliggende rammen som vår aktivitet utfolder seg innenfor. Andre føringer som skaper det landskapet som instituttet beveger seg i, utgjøres av dokumenter som utmynter regjeringens politikk, særlig Stortingsmeldingene [Humaniora i Norge](#), [Langtidsplan for forskning og utdanning](#), og [Kultur for kvalitet i høyere utdanning](#).

Instituttet har satt opp tre sentrale strategiske mål som gjelder kjerneaktivitetene våre:

- **Gjennomføring.** Det langsiktige målet er at 2/3 av alle bachelorstudenter på instituttets programmer gjennomfører graden sin.
- **Eksterne midler.** I 2020 skal vi ha særlig fokus på EUs konsortiebaserte forskningsprogrammer og på de stadig viktigere utlysningene innen utdanning.
- **Samfunnskontakt.** Nye tiltak som praksisemner og kunnskapsutveksling skal dyrke frem mer kontakt med samfunnet omkring instituttet, særlig utenfor akademia.

I tillegg ønsker ILOS å følge opp på to handlingsplaner som utvikles på nivåene over instituttet:

- **Grønt ILOS.** Vi skal raskt og effektivt yte vårt for å bidra til klimamålet om en 10 % reduksjon i flyreiser som [UiOs styre vedtok 3. desember](#), med oppfølgende handlingsplan som forventes vedtatt medio 2020.
- **Likestilling og mangfold.** ILOS skal følge opp [fakultetets handlingsplan for likestilling og mangfold](#) på måter som reflekterer studentsammensetningen på programmene våre og fagenes profiler.

Tidlig i 2020 skal Universitetsstyret vedta [UiO: Strategi 2030](#). Mens vi venter på at denne strategiplanen skal stikke ut de langsiktige målene for hele universitetet, begrenser vi planleggingen av aktiviteter på instituttet til å gjelde hovedsakelig 2020 og ikke tre år frem som i tidligere årsplaner. Fakultetet har valgt en tilsvarende tidshorisont for sin årsplan.

Når Universitetsstyret har vedtatt UiO: Strategi 2030, vil ILOS begynne å utarbeide sin egen strategiske plan frem mot år 2030.

Aktivitetene i årsplanen må ses i tett sammenheng med ILOS' budsjett for 2020. Den økonomiske situasjonen for instituttet er i 2020 isolert sett noenlunde uendret fra 2019, men langtidsprognosene høsten 2019 viser at vi går mot et betydelig merforbruk i årene

fremover, særlig fra 2021. Instituttet ønsker å ta tydelige grep for å begrense det annonserte merforbruket allerede i 2020.

Fremragende utdanning og læringsmiljø

Instituttet tilbyr en flott vifte av meget gode studier. Vi skal arbeide videre med å gjøre studiene våre enda bedre. Nye tiltak skal holde seg innen rammene for instituttets studietilbud, med fokus på å forbedre allerede eksisterende tilbud. For eksempel skal vi undersøke prosjektskisseemnene på flere av masterstudiene og vurdere å revidere dem. For å sikre rekruttering til masterstudiene våre og fagenes videre utvikling, skal vi holde stø kurs mot det strategiske målet om at flere studenter skal gjennomføre bachelorstudiene sine.

ILOS aktivitet 1: Læringsmiljø og oppfølging av førsteårsstudenter

ILOS jobber kontinuerlig med å bedre læringsmiljøet, og vår innsats bærer frukt. Tall fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) viser at en student («heltidsekvivalent») på ILOS' studier gjennomsnittlig avla 30,2 studiepoeng/året i 2015. Tallet var i 2018 økt til knappe 36 studiepoeng/året. Å bedre studentenes gjennomføring, særlig på bachelor, er fortsatt noe av det aller viktigste vi kan gjøre for å sikre fagenes fremtid. Samtidig må vi øke bevisstheten om at bachelorstudiene er reelt tverrfaglige (en bachelorgrad inneholder mye annet i tillegg til 80-gruppen) og at bachelorstudiene våre kan gi studenter dobbeltkompetanse innen undervisning (en 80-gruppe i et skolefag kan for eksempel kombineres med en 60-gruppe i et annet skolefag).

Instituttet vil i 2020

- oppdatere studiesidene våre i påvente av at vi kan ta i bruk UiOs annonserte nye designmanual .
- bruke faddere mer differensiert, blant annet slik at vi kan legge opp til fadderordning på fag som har reelle muligheter for å rekruttere dem.
- sørge for at alle fagmiljøer inkluderer alumner i studiestartsarrangement for å få inn gjennomførings- og karriereperspektiver.
- lyse ut midler til strategiske utdanningstiltak og realisere prioriterte tiltak.
- nedsette en utdanningskomité som blant annet skal vurdere søknader om strategiske utdanningsmidler.
- gjennomføre ordningen med «Forskningsstipend til studenter» og evaluere ordningen.
- diskutere årsenhetenes virkning på bachelorstudiene, deres formål og kostnaden knyttet til dem.
- følge opp «Sett dine egne mål-modellen» på russisk bachelor og evaluere modellen.
- tilstrebe å videreutvikle kvalitetssikringsystemet vårt i tråd med eksterne evalueringsrapporter av 2019, EIRs evaluering av Studiekvalitetssystemet og periodisk programevaluering av master i Europeiske språk, master i Allmenn litteraturvitenskap, og bachelor i Estetiske studier og allmenn litteraturvitenskap. Arbeidet igangsettes som bestilling til programrådene om å formulere dette.
- sikre at alle emneansvarlige leverer sensurveiledning.
- overveie et pilotprosjekt der nye studenter får tidelt en mentor blant lærerne eller eventuelt samarbeidspartnere i arbeidslivet. Prosjektet må vurderes nøye med hensyn til mentorenes tidsbruk.
- prøve ut en ordning med valgte studentrepresentanter på utvalgte emner.

Instituttet vil i 2021

- få på plass en evalueringsordning på emner som ytterligere fremmer dialog mellom student og lærer i undervisningssituasjonen fremfor bare evaluering og rapportering i etterkant.
- eksperimentere med fremgangsmåter for å få mer aktive og medvirkende studenter gjennom semesteret, for eksempel at studentene opplæres i og gis gode rammer for å kommentere hverandres faglige utvikling.
- evaluere programrådsstruktur og programrådenes arbeid etter innføring av ny struktur i 2018.

ILOS aktivitet 2: Samfunns- og arbeidslivsrelevans

Studentene er vår største kontaktflate til omverdenen. Det er gjennom å utdanne studenter at vi tilfører samfunnet og arbeidslivet kompetanse. Vi kan i større grad få inn perspektiver fra arbeidsliv i studiene. Instituttet har klargjort og lansert fire praksisemner på bachelor (EUS3905, EUS3910, EUS3920 og EUS3930).

Instituttet vil i 2020

- opprette en gruppe av instituttets vitenskapelig ansatte som samordner erfaringer vi gjør i praksisemnene på tvers av fag.
- i samarbeid med fagmiljøene kontakte relevante bransjeaktører.
- evaluere og videreutvikle vurderingsformen på praksisemnene, bl.a. med tanke på at eksterne partnere kan delta i evalueringen.
- sørge for at alumner deltar i ordinær undervisning på alle fag, etter mønster fra blant annet ENG1100 – English Grammar.
- følge med på hvordan regjeringen operasjonaliserer NOU 2019: *12 Lærekraftig utvikling — Livslang læring for omstilling og konkurransevne*.
- utrede – som særlig relevant mulighet for studenter på praksisemnene – muligheten for å opprette et lekse- og kunnskapscenter som drives av studenter på skolefagene.

Instituttet vil i 2021

- ha hatt studenter på alle praksisemnene.
- gjennomføre en første evaluering av bruken og studentenes utbytte av praksisemnene på bachelor.
- utvikle et formalisert samarbeid med aktører som ønsker å fremme fransk-kompetanse i det norske samfunnet.
- igangsette et lekse- og kunnskapscenter for skolefagene.

ILOS aktivitet 3: Internasjonalisering

Erasmus-avtalene våre skal hovedsakelig fornyes i 2021, og instituttet skal utnytte Erasmus+ for ansatte (vitenskapelige og administrative) i større grad. Instituttet skal spesielt følge opp planene om samarbeid innen «[Circle U](#)» (Aarhus Universitet, Humboldt-universitetet i Berlin, King's College (London), Université catholique de Louvain, Université de Paris og Universitetet i Beograd).

Instituttet vil i 2020

- utarbeide strategiske føringer for kriteriene for å fornye og opprette nye Erasmus-avtaler. Instituttet vil med utgangspunkt i føringene gå gjennom alle Erasmus-avtalene våre.
- sette seg inn i de relevante studiene ved universitetene i Circle U.

- finne ut hva som er vår rolle i planleggingen av studier innen Circle U.

Instituttet vil i 2021

- sørge for å være godt rustet til å møte utfordringene innen et nytt europeisk samarbeid mellom universitetene i Circle U.

ILOS aktivitet 4: Innsats for Senter for fremragende utdanning (SFU)

Instituttet arbeider kontinuerlig med å forbedre utdanningene våre, og vi kan fremover få mer drahjelp i form av eksternt finansierte prosjekter innen utdanning. Den høyest hengende frukten kan vi høste hvis et særlig sterkt utdanningsmiljø på instituttet oppnår status som Senter for fremragende utdanning (SFU). Frem mot forventet utlysning i 2022 skal instituttet utvide og styrke vår portefølje av lovende prosjekter innen utdanning.

Instituttet vil i 2020

- arbeide systematisk med å etablere kontinuitet i fagmiljøenes arbeid med DIKU-prosjekter, slik at vi er klare når søknadsfrister blir kunngjort.
- utvikle et system for å håndtere utlysninger innen utdanning.

Instituttet vil i 2021

- legge til rette for at ett eller flere av våre fagmiljøer kan utarbeide en DIKU-søknad, blant annet slik at den kan forberede en søknad til den forventede SFU-utlysningen i 2022.

ILOS aktivitet 5: Ph.d.-programmet

Instituttet vil intensivere arbeidet med å tydeliggjøre for ph.d.-kandidatene hvilke karrieremuligheter som venter dem både i og utenfor academia. Kandidatene skal også selv bli bedre rustet til å tydeliggjøre arbeidslivsrelevansen av doktorgradsutdanningen overfor framtidige arbeidsgivere.

Instituttet vil i 2020

- tilby samtlige gjennomføringsstipendiater en skreddersydd attest som dokumenterer deres samlede kompetanse og arbeid ved instituttet.
- gi gjennomføringsstipendiatene ekstra opplæring i bruken av ulike kanaler for å markedsføre egen kompetanse for det nasjonale og internasjonale arbeidsmarkedet.
- gjennomføre en heldags karriereworkshop, ledet av en internasjonal coach, med deltakelse av både ph.d.-stipendiater og postdoktorer.
- undersøke muligheten for en karriereworkshop der representanter for arbeidslivet utenfor academia inviteres.
- vurdere om vi skal søke om eller delta i søknad om en nordisk forskerskole.

Grensesprengende forskning

Forskning utgjør en stor del av den samlede tiden instituttets ansatte legger ned i arbeidet sitt. Instituttet skal fortsette å støtte opp om akademisk skriving, publisering og infrastrukturiltak, og til å fremme søknader om eksterne midler til forskningsprosjekter og langsiktig nettverksbygging med vellykkede søknader som mål. Samarbeid om forskningsprosjekter leder ofte til karriereutvikling, miljøbygging og bedre forskningspublikasjoner. Eksternt finansierte forskningsprosjekter gir også mulighet for våre forskere til å samarbeide med ph.d.-stipendiater. Endelig bidrar eksternt finansierte forskningsprosjekter til at fagene kan fortsette å utvikle seg og til instituttets økonomi.

Instituttet skal fortsette arbeidet med å utforme søknader til NFRs tematiske programmer og FRIPRO og sende inn minst samme antall søknader til NFR som i 2019. Disse tjener blant annet som forberedelse til søknader innen EU-systemet. Vi skal fortsatt stimulere våre forskere med ERC- og MSCA-potensiale og støtte dem i å utarbeide søknader.

ILOS aktivitet 6: EUs konsortie-baserte forskningsprogrammer

ILOS har opparbeidet kompetanse i å søke ERC- og MSCA-prosjekter, men mangler erfaring med søknader om konsortiebaserte søknader innenfor EU-systemet. Muligheter for slike søknader vil være til stede i sluttperioden for Rammeprogram 9 (Horizon 2020), «Societal Challenges», og i framtiden innenfor Rammeprogram 10 (Horizon Europe), «Global Challenges». I tillegg bør vi ha som langsiktig mål å delta i eller koordinere et «Innovative Training Network» (under Marie Skłodowska-Curie Actions).

Instituttet vil i 2020

- identifisere relevante EU-utlysninger for forskerne våre og gjøre det attraktivt for dem å søke disse utlysningene.
- sikre at forskerne våre er godt synlige for internasjonale prosjektledere.
- legge til rette for at minst en av instituttets forskere deltar på en søknad til EUs «Societal Challenges» (Horizon 2020).
- sørge for at instituttets forskningsadministrasjon bygger solid kompetanse på å håndtere konsortiebaserte søknader innenfor EU-systemet.

Instituttet vil i 2021

- legge til rette for at minst en av instituttets forskere deltar på en søknad til EUs «Global Challenges» (Horizon Europe).
- støtte at minst en av instituttets forskere deltar som fagfellevurderer i et panel for EUs Samfunnsutfordringer/ Globale utfordringer.

ILOS aktivitet 7: Forskningsetikk

HF overlater til instituttene noe av oppfølgingen innen sine aktiviteter for forskningsetikk, særlig datadeponering/åpne data, personvern/NSD-registrering, intellektuelle rettigheter, åpen tilgang til publikasjoner/publikasjonsdeponering, etterrettelighet, akademisk frihet osv. Instituttet vil prioritere å samordne tiltak innen forskningsetikk med undervisning, ph.d.-veiledning og forskningsadministrasjon, blant annet fordi søkere ofte må reflektere over forskningsetiske spørsmål i søknader om eksterne prosjektmidler.

Instituttet vil i 2020

- gjennomgå vår administrative støtte som trengs for å oppfylle krav til forskningspraksis når det gjelder forskningsetikk.

- vurdere å lage en nettside med en oversikt over forskjellige etiske aspekter ved forskningsetikk, med lenker til forskjellige retningslinjer og registreringssider.

Instituttet vil i 2021

- ha godt grunnlag for å integrere forskningsetikk i undervisning og veiledning.

ILOS aktivitet 8: Innsats for Senter for fremragende forskning (SFF)

Søknadsfrist forventes i november 2020 og i god tid i forveien må instituttet sikre at vårt søkermiljø får nødvendig støtte og at strategiske spørsmål knyttet til søknaden blir avklart.

Instituttet vil i 2020

- arbeide for en sterk søknad om status som SFF.

Ta kunnskap i bruk

Mange mennesker interesserer seg mye for den humanistiske kunnskapen som vi på ILOS utvikler og forvalter, og vi har mye både å lære og å tilby interessenter utenfor akademia. Praksisemnene (se Aktivitet 2) kan bli et sentralt bindeledd her. Samtidig kan vi bli mer bevisste på hvordan alle utdannelsene våre forbereder studenter til fremtidig arbeidsliv, både i innholdet i enkeltemnene og i hele graden.

ILOS aktivitet 9: Kunnskapsutveksling

Med «kunnskapsutveksling» forstår vi mer eller mindre formalisert samarbeid med partnere utenfor akademia (f.eks. i offentlig sektor, næringslivet, foreninger, kulturlivet) der utvekslingen av kunnskap går begge veier. Instituttet har allerede noe erfaring med slikt samarbeid, og innsatsen skal systematiseres og styrkes.

Instituttet vil i 2020

- tilskynde og legge til rette for at våre ansatte utvikler kontakter for å utvikle prosjekter innen kunnskapsutveksling.
- Analysere bruken av Twitter-kontoen vår med henblikk på å identifisere mulige partnere for kunnskapsutveksling.
- invitere kontaktene våre på TORCH: The Oxford Research Centre in the Humanities til seminar.
- systematisere erfaringene fra gjennomførte aktiviteter med kunnskapsutveksling.
- oppfordre potensielle veiledere til å ta kontakt med tidligere masterstudenter som arbeider i privat eller offentlig sektor med henblikk på å rekruttere ph.d.-kandidater gjennom NFRs programmer for næringslivs-ph.d. og offentlig sektor-ph.d.

Instituttet vil i 2021

- inkludere kunnskapsutveksling i minst to nye prosjekter.
- systematisere kompetansen innen kunnskapsutveksling.

En helhetlig personalpolitikk

Alle ansatte på ILOS skal kjenne godt til mulighetene som ligger i stillingene deres, og alle på instituttet skal ha mulighet for å utvikle seg faglig. I medarbeidersamtalene – som fortsatt skal intensiveres – vil instituttet sikre at alle kjenner til [UiOs retningslinjer mot trakassering](#).

ILOS aktivitet 10: Fagmiljøene

Instituttets åtte fagmiljøer utgjør både det viktigste nivået for faglig utvikling og de daglige arbeidsfelleskapene der alle ansatte skal oppleve godt, forpliktende og givende kollegialt samarbeid.

Instituttet vil i 2020

- sikre at alle fagmiljøer har gode planer for bruk av «fagmiljøenes midler»
- sørge for at alle kjenner og etterlever [UiOs bestemmelser om tilstedeværelse i arbeidstiden](#). Å kunne ta direkte kontakt, eller enkelt finne ut hvor en ansatt befinner seg, er viktig for kolleger, studenter og administrasjon. -Instituttet vil sette i gang et eller flere pilotprosjekter tilpasset spesifikke utfordringer med tilstedeværelse i de enkelte fagmiljøene.
- evaluere funksjonsbeskrivelsen for fagansvarlige.

ILOS aktivitet 11: Ressursplanlegging

Tid er en avgjørende ressurs innen alle aktivitetene våre og vi har mye å vinne på ved å bruke den bedre.

Instituttet vil i 2020

- evaluere instituttets nye regnskapsform for arbeidsplyktregnskap og spille inn til fakultetets planlagte kartlegging av arbeidsplyktregnskapet.
- bli bedre til å planlegge ansattes undervisning og administrasjon, også flere år fremover.
- legge til rette for at instituttets studieadministrasjon kan prioritere hardere i sine arbeidsoppgaver når de får mange nye oppgaver.
- avholde et overleveringsseminar for nytt lederteam som skal tiltre 1.1.2021.

Instituttet vil i 2021

- ta i bruk [DFØ-appen](#) for timeføring, reiseregninger, fravær mm.

Virksomhetsovergripende tiltak

UiO arbeider med å utforme sin strategiske plan UiO:2030 som forventes vedtatt i februar 2020. Planen vil sannsynligvis sette tiltak mot klimakrisen høyt på agendaen, blant annet i tråd med UiOsårsplan der det heter: «Universitetet skal møte de globale, nasjonale og lokale miljø og klimautfordringene gjennom forskning og utdanninger med miljø- og klimarelevans og ved bærekraftig drift av universitetet. UiO skal jobbe etter 1,5 gradersmålet i Parisavtalen.» Et første vedtak om reduksjon i flyreiser kom i UiOs styremøte 3. desember 2019.

ILOS aktivitet 12: Grønt ILOS

Ansatte og studenter på instituttet har vist stort engasjement for å bidra til å takle klimakrisen, og instituttet ønsker at dette engasjementet fremmes og får konkrete gjennomslag. Vi skal sette i verk originale tiltak der vi kan utnytte instituttets spesifikke kompetanser, samtidig med at vi implementerer godt dokumenterte tiltak på en rask og effektiv måte. Der instituttet har handlingsrom til det, skal vi være enda mer ambisiøse enn nivåene over oss.

Instituttet vil i 2020

- redusere CO2-utslippet vårt fra flyreiser med mer enn 10 %.
- drøfte og implementere en vifte av konkrete tiltak for å nå målet om reduksjon i CO-2-utslipp, i tråd med UiOs vedtak.
- hente inspirasjon og dele kunnskap om klimatiltak på universiteter som vi samarbeider med.
- utvikle vår kompetanse på å forstå klimatiltak og -diskurser innen de områdene, land og kulturene som vi studerer.
- fremme forslag til emner som fokuserer på eller inkluderer klimaperspektiv.
- bekjempe matsvinn og innføre klimasmart mat og drikke til alle arrangementer med bevertning.

ILOS aktivitet 13: «ILOS: Strategi 2030»

Når Universitetsstyret i begynnelsen av 2020 har vedtatt «UiO: Strategi 2030», skal instituttet begynne å diskutere hvilke strategiske mål vi ønsker og trenger å sette opp i et 10 årsperspektiv fremover.

Instituttet vil i 2020

- begynne å utforme «ILOS: Strategi 2030».